

[Ingvard Dahl.]

den beskatning, der i virkeligheden finder sted ved, at private bygger udlejningsejendomme, hvor der skal svares en boligafgift, der ligger 30—40 pct. over det, som de almenyttige selskaber kan forsyne befolkningen med boliger for. Jeg er overbevist om, at befolkningen i al almindelighed vil betragte det som en særbeskatning, at de, der bor i de nye ejendomme, som er opført af privatinitiativet, skal betale en ekstra afgift på mellem 30 og 40 pct., for at der ikke skal gå splinter af doktrinerne.

Endelig beskæftigede de ærede ordførere sig også med spørgsmålet om håndværksmestrenes interesser i det fortsatte private boligbyggeri. Jeg har i kraft af mit fag og i kraft af mit daglige arbejde, min daglige beskæftigelse, også forbindelse med håndværkskredse og håndværksmesterkredse, ikke alene i denne by, men også udover landet. Man erkender i alle håndværkskredse i dag, at den tid er forbi, hvor håndværksmestrene i arbejdsfattige tider kunne bygge 4—6 lejligheder, som de enten kunne beholde som ejendom eller ved bedre tiders fremkomst kunne afhænde. Håndværksmestrenes opgave har ved det private byggeri ikke alene været at udføre det arbejde, der knyttede sig til nybyggeriet, men de har også i vid udstrækning måttet deltage i finansieringen af byggeriet. Håndværksmestrene har fået lov til at tage den yderste prioritet, som man nu i den sidste tid fra grundejernes side, fra det private initiativs side, har forsøgt at vælte over på lejerne. Det har været håndværksmestrenes lod i privatbyggeriet udover den risiko, der iøvrigt kan være forbundet med at udføre et stykke håndværksarbejde på de vilkår, som byggeriet nu engang indeholder, at stå med den yderste prioritet i selve ejendommens finansiering. Håndværksmestrene er derfor ikke utilfredse med at bygge for det almenyttige boligbyggeri, hvor pengene altid er dem sikret. Jeg føler mig derfor ikke overbevist om, at de højtærede ordførere talte på de almindelige håndværksmestres vegne i dette tilfælde. Jeg føler mig derimod overbevist om, at de håndværksmestre, som i dag stræber mod at vende tilbage til privatbyggeriet, mere lader sig diktere af deres grundejerinteresser end af deres håndværksmesterinteresser.

Jeg har ønsket at gøre disse enkelte bemærkninger, fordi det forekommer mig, at der er grund til, både hvad lejen angår og hvad håndværksmestrenes interesse angår, at pege på, hvordan forholdene har udviklet sig indtil nu.

Elgaard: Må jeg først gøre en bemærkning til den højtærede minister, som indledede sin svartale med at udtale ønsket om, at man kunne blive færdig med arbejdet med dette lovforslag i rigsdagen inden 1. april. Jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at dette for det første afhænger af ministerens redebonhed til i udvalget at medarbejde på velbegrundede ændringer i lovforslagets indhold. Dernæst kan jeg føje til, at venstre ikke agter at drive obstruktion på tid. Men jeg må gøre nogle bemærkninger til nogle af den højtærede ministers udtalelser.

Jeg vil først tage byggeriet. Den højtærede minister så næsten straffende ned på mig, fordi jeg havde udtalt mig om byggeriet på den måde, jeg havde gjort. Må jeg have lov til i al stilfærdighed at sige til den højtærede minister, at da den forrige regering trådte tilbage, var der gennemført byggestop, hvilket vil sige, at der ikke kunne påbegyndes nye bygninger, før de, der var påbegyndt, efterhånden var gjort færdige, og der var 27 000 lejligheder under opførelse. Jeg vil derfor tillade mig ganske stille at gøre den højtærede minister opmærksom på, at fortsættelsen af dette byggestop har betydet, at de bygninger, ministeren nu kan være tilfreds med er blevet færdige i den forløbne tid — og den tilfredsstillelse skal jeg ikke berøve ham —, er just resultatet af de 27 000, der var påbegyndt, og selv om det varer et par år eller tre at gøre en større beboelsesejendom færdig, som man før krigen kunne gøre færdig på et eller halvandet år, måtte jo disse påbegyndte bygninger efterhånden blive færdige. Det er altså det resultat, der foreligger, og jeg skal som sagt ikke berøve den højtærede minister hans tilfredshed dermed.

Ministeren var svært tilfreds med, at jeg havde studeret „Fremtidens Danmark“, og han anbefalede mig at fortsætte dermed. Jeg kan trøste ministeren med, at jeg er færdig med studiet. Når jeg kom med disse citater fra „Fremtidens Danmark“ overfor den højtærede minister, var det for at kalde hans samvittighed til live, for han har jo blankt accepteret „Fremtidens Danmark“, men her var et par områder, hvor „Fremtidens Danmark“'s forfatter havde været noget forudseende; der er altså opstået en situation, hvor „Fremtidens Danmark“ i hvert fald på enkelte områder peger på veje, man kunne gå, men hvor den højtærede minister afviser disse veje. Derfor fandt jeg anledning til at minde ministeren om dette.

Iøvrigt må jeg sige til den højtærede